

Методичні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства

Лісничук О.А.

кандидат економічних наук кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул
Університету державної фіскальної служби України

Нестерчук Т.А.

магістрант
Університету державної фіскальної служби України

У статті розглянуто необхідність фінансової стійкості підприємства та досліджено різні підходи до трактування сутності цього поняття. Виявлені зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства. Розкрито комплексну методіку визначення та проаналізовано систему показників оцінки фінансової стійкості підприємства.

Ключові слова: фінансова стійкість, аналіз фінансової стійкості, відносні показники, абсолютні показники, поріг рентабельності, запас фінансової стійкості, недостатня фінансова стійкість, надлишкова фінансова стійкість.

Лисничук О.А., Нестерчук Т.А. МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

В статье рассмотрена необходимость финансовой устойчивости предприятия и исследованы различные подходы к трактовке сущности этого понятия. Обнаружены внешние и внутренние факторы, влияющие на финансовую устойчивость предприятия. Раскрыта комплексная методика определения и проанализирована система показателей оценки финансовой устойчивости предприятия.

Ключевые слова: финансовая устойчивость, анализ финансовой устойчивости, относительные показатели, абсолютные показатели, порог рентабельности, запас финансовой устойчивости, недостаточная финансовая устойчивость, избыточная финансовая устойчивость.

Lisnichuk O.A., Nesterchuk T.A. METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING FINANCIAL STABILITY OF AN ENTERPRISE

The article considers the necessity of financial stability of an enterprise and examines different approaches to the interpretation of the essence of this concept. The revealed external and internal factors influencing the financial stability of the enterprise. The complex methodology and system of indicators of financial sustainability estimation of the enterprise are analyzed.

Keywords: financial stability, financial stability analysis, relative indicators, absolute indicators, profitability threshold, financial stability reserve, insufficient financial stability and excessive financial stability.

Постановка проблеми. В сучасних умовах функціонування на фінансовий стан підприємства впливає безліч різноманітних факторів, ступінь і характер впливу яких часто дуже важко спрогнозувати. Безумовно, ці фактори часом негативно впливають на процес розвитку підприємства, на його конкурентоспроможність, на фінансову стійкість і платоспроможність. Саме з цієї причини вкрай важливим є проведення регулярного моніторингу фінансового стану загалом і насамперед фінансової стійкості підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання аналізу фінансової стійкості підприємств завжди були об'єктом вивчення

науковців. Значний вклад у вирішення цих проблем внесли такі науковці, як: В.А. Забродський, Л.Н. Лахтінова, Н.Ю. Невмержицька, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Г.В. Савицька, Ю.С. Цал-Цалко, Л.П. Довгань, М.Д. Бедринець, В.В. Ковальов, В.І. Макар'єва, Е.В. Негашев, В.М. Родіонова, Р.С. Сейфулін, О.В. Сисоєва, М.А. Федотова, А.Д. Шеремет, Е. Альтман, Е. Дж. Долан, Дж. К. Ван Хорн та інші.

Мета статті – дослідження економічної сутності фінансової стійкості підприємства та характеристика показників фінансової стійкості підприємства і методів її оцінки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Офіційна статистика показує, що

в Україні на тлі кризових ситуацій спостерігається зменшення кількості підприємств, незважаючи на їх деяке збільшення в звітному періоді, що наочно видно на рисунку 1.

Найбільша частка підприємств в Україні була зафіксована у 2013 році – 393 327 шт., а найменша – у 2016 році (306 269) підприємств. Протягом останніх 7 років кількість господарюючих суб'єктів в Україні скоротилася на 10,7%.

Впродовж семи останніх років значно зменшилася кількість великих підприємств: із 586 одиниць у 2010 році до 399 – у 2017 році. Насамперед це є наслідком ведення АТО і тимчасової окупації частини території східних регіонів, де здебільшого розміщувалися великі промислові підприємства, та впливу загальноекономічної кризи, що лише посилилася у зв'язку з подіями воєнного характеру.

Впродовж 7 років спостерігається також зменшення кількості середніх підприємств. Так, на кінець 2017 року в Україні було зареєстровано майже 15 тис середніх підприємств, що на 28,8% менше, ніж в 2010 році.

Кількість малих підприємств у 2017 році зросла на 31,7 тис. одиниць, проте це не можна назвати успішними здобутками, оскільки нинішній показник кількості підприємств малого бізнесу на 9,6% менший за значення 2010 року.

У подібних умовах виживання організацій, безсумнівно, залежить від їх фінансової стійкості. У вітчизняній науці ця категорія розгля-

дається з різних сторін, але єдиного підходу до її визначення немає.

У Великому економічному словникові поняття фінансової стійкості трактується як стабільність фінансового положення, що виражається у збалансованості фінансів, достатній ліквідності активів, наявності необхідних резервів [4].

О.Р. Кривицька розглядає фінансову стійкість як результат формування достатнього для розвитку підприємства обсягу прибутку, що є визначальною ознакою його економічної незалежності [5].

На думку В.М. Родіонової, фінансова стійкість – це наявність власних оборотних коштів, їх збереження, співвідношення між власними і позиковими обіговими коштами, які характеризують ступінь фінансової стійкості підприємства, його становище на фінансовому ринку, можливості додаткової мобілізації фінансових ресурсів за допомогою випуску цінних паперів [8].

Г.В. Савицька зміст поняття «фінансова стійкість» трактує як здатність суб'єкта господарювання функціонувати та розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів та пасивів у мінливому внутрішньому та зовнішньому середовищі, яка гарантує його постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість у межах допустимого рівня ризику [9].

Ю.С. Цал-Цалко формулює поняття фінансова стійкість як рівень забезпеченості потреб

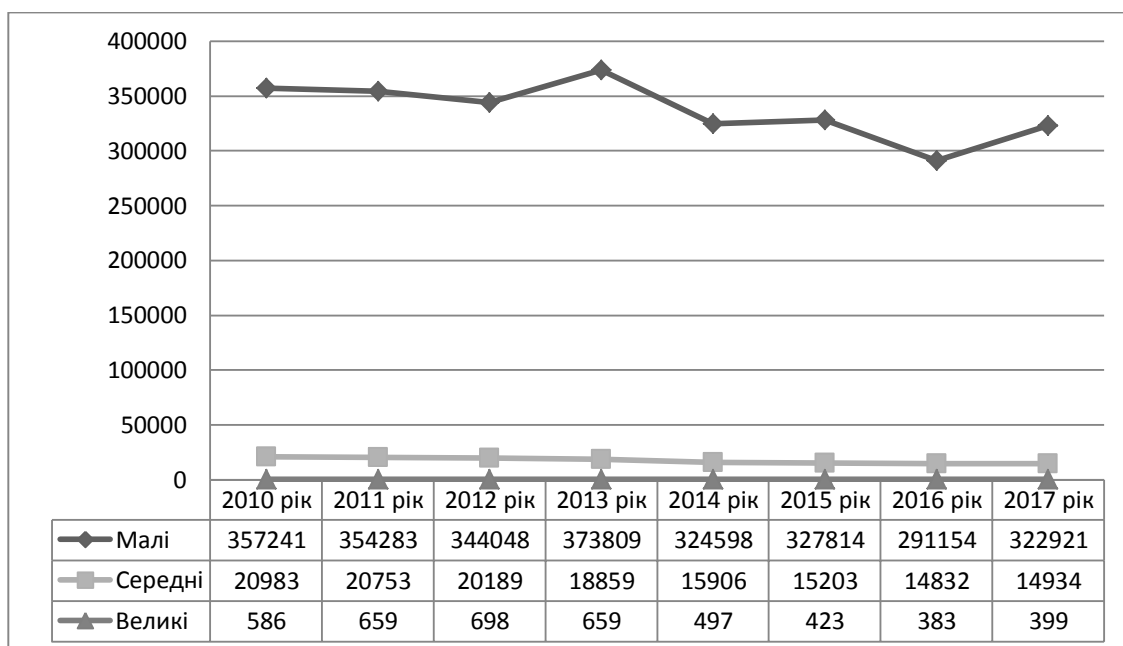

Рис. 1. Кількість підприємств в Україні за 2010–2017 роки

Джерело: складено автором на основі [10]

господарської діяльності фінансовими ресурсами щодо їх наявності, розміщення і використання. На його думку, запорукою виживання підприємства є ефективне використання фінансових ресурсів, під якими розуміють відношення результату до витрат на його одержання, а збільшення цього відношення свідчить про підвищення ефективності господарської діяльності [11].

Н.А. Мамонтова визначає це поняття як економічний стан підприємства, за якого забезпечується стабільна фінансова діяльність, постійне перевищення доходів над витратами, вільний обіг грошових коштів, ефективне управління фінансовими ресурсами, безперервний процес виробництва і реалізації продукції, розширення та оновлення виробництва, що свідчить про забезпеченість підприємства власними фінансовими ресурсами, рівень їх використання, напрями розміщення [7].

Розглянувши погляди різних авторів і вчених на сутність і зміст поняття фінансової стійкості підприємства, можна помітити, що єдиного визначення щодо поняття фінансової стійкості немає, з цього випливає, що фінансова стійкість – поняття широке. Отже, фінансова стійкість підприємства – це: (рис. 2).

Аналізуючи виділені погляди на досліджуване поняття, можна дійти висновку про те, що в багатьох визначеннях акцентується увага на підтримці необхідного рівня платоспроможності та кредитоспроможності організації. Стійким є такий суб'єкт господарювання, який за рахунок власних засобів може покрити вкладення в активи, вчасно розплатитися за зобов'язаннями і не допустити невиправда-

ної дебіторської та кредитної заборгованості. В результаті здійснення будь-якої господарської операції стан підприємства може залишитися незмінним або змінитися в гірший чи в кращий бік.

На фінансову стійкість підприємства впливають різні фактори, які частково чи повністю залежать від підприємства. Загальної класифікації факторів, які впливають на фінансову стійкість, немає, адже багато джерел надають різні класифікації цих факторів. Також в економічній літературі не виокремлено загальної класифікації факторів, які впливають на фінансову стійкість підприємства, і різні автори використовують різні підходи до їх класифікації.

Багато дослідників з поміж великого розмаїття факторів впливу на фінансову стійкість підприємства виділяють дві основні класифікації: за місцем виникнення та за ступенем значущості.

На нашу думку, класифікація факторів впливу на фінансову стійкість за місцем виникнення є найузагальненішою та може бути запропонована до використання будь-якому підприємству, незалежно від специфіки діяльності. У зв'язку з цим нами було виокремлено основні групи факторів, які впливають на фінансову стійкість підприємства (рис. 3).

Фінансова стійкість підприємства залежить від ефективного управління фінансовими ресурсами і визначається оптимальною структурою активів, оптимальним співвідношенням власних і позикових коштів, оптимальним співвідношенням активів та джерел їх фінансування.

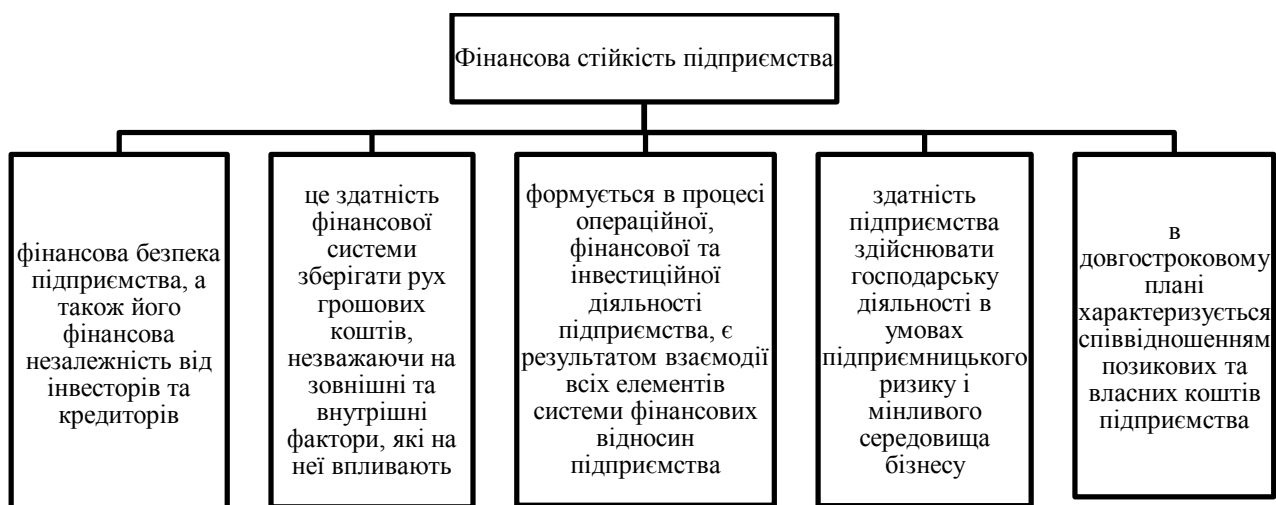
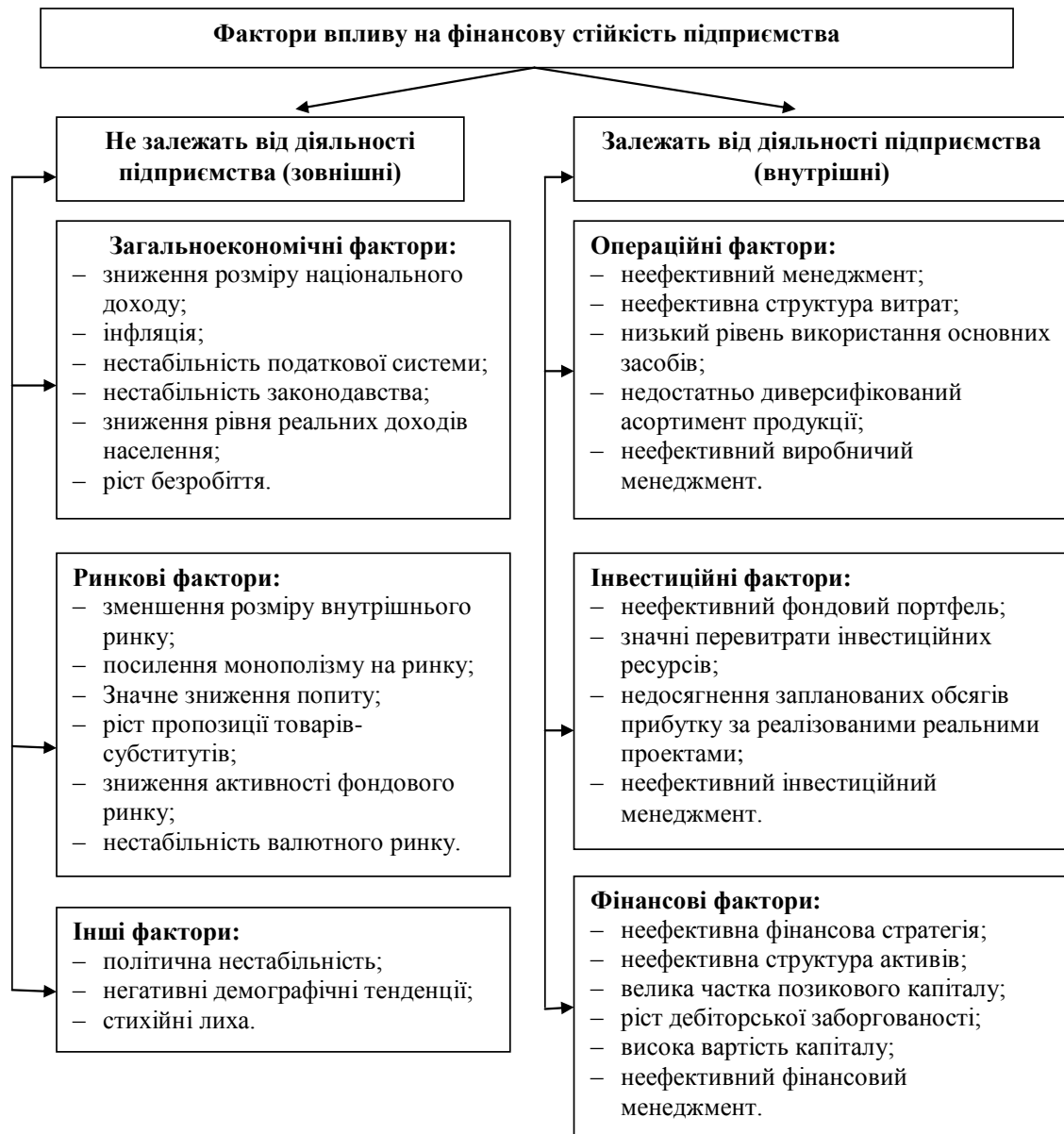

Рис. 2. Характеристика фінансової стійкості підприємств

Джерело: складено автором

Рис. 3. Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства

Джерело: складено автором на основі [1, 2, 7, 9]

Результати аналізу фінансової стійкості можуть бути корисними як для зовнішніх користувачів (банків, кредиторів, ділових партнерів) так і для внутрішніх (власників підприємства, керівництва), оскільки саме оцінювання фінансової стійкості дає змогу визначити фінансові можливості підприємства в майбутньому.

Аналіз фінансової стійкості підприємства можна розподілити на два етапи:

1. Оцінювання фінансової стійкості:
  - розрахунок відносних показників;
  - розрахунок абсолютних показників;
2. Оцінювання запасу фінансової стійкості:
  - аналіз критичного обсягу реалізації, зони безпеки;

– розрахунок операційного та фінансового левериджу.

Абсолютними показниками фінансової стійкості є показники, що характеризують міру забезпеченості запасів джерелами їхнього фінансування. Співвідношення окремих запасів та джерел їх фінансування дає можливість охарактеризувати тип фінансової стійкості.

Для характеристики наявності джерел фінансування запасів виділяють три основних показники (таблиця 1)

Вищенаведеним показникам наявності джерел фінансування запасів відповідають такі показники забезпеченості запасів джерел їхнього фінансування (рис. 4).

Абсолютні показники фінансової стійкості

№ п/п	Назва показника	Формула для розрахунку	Характеристика
1	Наявність власних коштів (В)	$V = \text{ф.№ 1 } p.1495 + p.1520 + p.1525 - p.1095$	Визначається як різниця між власним капіталом та необоротними активами підприємства
2	Наявність власних та довгострокових коштів (робочий капітал) (ВД)	$ВД = \text{ф.№ 1 } p.1495 + p.1520 + p.1500 + p.1510 + p.1515 + p.1665 - p.1095$	Визначається збільшенням показника наявності власних коштів на суму довгострокових зобов'язань
3	Наявність загальних коштів (ЗК)	$ЗК = \text{ф.№ 1 } p.1495 + p.1520 + p.1500 + p.1510 + p.1515 + p.1665 + p.1600 - p.1095$	Визначається збільшенням показника наявності власних та довгострокових коштів на суму короткострокових кредитів банків

Джерело: складено автором на основі [3]

Рис. 4 Показники забезпеченості запасів джерел фінансування їх фінансування

Джерело: складено автором на основі [3]

Для характеристики фінансового стану на підприємстві розглядають чотири типи фінансової стійкості.

Перший – абсолютна фінансова стійкість, за якої власні кошти покривають запаси і витрати підприємства. Такий тип фінансової стійкості характеризується тим, що власні джерела формування оборотних активів покривають запаси і витрати, тобто підприємство незалежне від кредиторів, що трапляється вкрай рідко. При цьому наявність власних джерел формування оборотних активів визначається за балансом підприємства як різниця між сумою джерел власних та прирівняних до них коштів і вартістю основних фондів та інших необоротних активів. Дослідники вважають, що такий тип фінансової стійкості навряд чи можна розглядати як ідеальну ситуацію на підприємстві, оскільки це означає, що керівництво підприємства не використовує зовнішніх джерел фінансування для основної діяльності.

Другий – нормальна фінансова стійкість, це ситуація, за якої запаси і витрати покрива-

ються сумою власних джерел формування оборотних активів і довгостроковими позиченими джерелами. У цій ситуації підприємство використовує для покриття запасів, крім власних коштів, також і довгострокові позикові кошти. Такий тип фінансування запасів є «нормальним» з погляду фінансового менеджменту. Нормальна фінансова стійкість є найбільш бажаною для підприємства.

Третій – нестійке (передкризове) фінансове становище, за якого запаси і витрати покриваються сумою власних джерел формування оборотних активів, довгострокових позикових джерел, короткострокових кредитів і позик. За такого типу фінансової стійкості спостерігається порушення платоспроможності, але зберігається можливість відновлення рівноваги внаслідок поповнення джерел власних коштів, скорочення дебіторської заборгованості, прискорення оборотності запасів. Фінансова нестійкість вважається допустимою, якщо величина залучених для фінансування запасів короткострокових кредитів та запозичених коштів не перевищує сумарної вартості сировини, матеріалів та готової продукції.

Четвертий – кризовий фінансовий стан, за якого запаси і витрати не покриваються всіма видами можливих джерел їх забезпечення (власних, позикових та ін.), підприємство перебуває на межі банкрутства. Підприємство перебуває на межі банкрутства, оскільки грошові кошти, короткострокові цінні папери та дебіторська заборгованість не покривають навіть кредиторської заборгованості та прострочених позик [1].

Для зручності визначення типу фінансової стійкості та результати розрахунків можна подати у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Показники за типами фінансової стійкості

Показник	Тип фінансової стійкості			
	Абсолютна стійкість	Нормальна стійкість	Нестійке становище	Кризове становище
Фв = В-Зп	Фв ≥ 0	Фв < 0	Фв < 0	Фв < 0
Фвд = Вд-Зп	Фвд ≥ 0	Фвд ≥ 0	Фвд < 0	Фвд < 0
Фзк = Зк-Зп	Фзк ≥ 0	Фзк ≥ 0	Фзк ≥ 0	Фзк < 0

Джерело: складено автором на основі [3]

Після аналізу абсолютних показників фінансової стійкості розраховують відносні коефіцієнти, завдяки чому можна побачити співвідношення коштів підприємства за різними джерелами, структуру капіталу. До основних відносних показників фінансової стійкості належать:

- коефіцієнт фінансової незалежності (автономії);
- коефіцієнт фінансової залежності;
- коефіцієнт фінансового ризику;
- коефіцієнт маневреності власного капіталу;
- коефіцієнт покриття відсотків;
- коефіцієнт покриття запасів.

Більш детальна характеристика цих показників подана у таблиці 3.

На розмір відносних показників фінансової стійкості впливає багато факторів: галузева належність підприємства, принципи кредитування, структура пасиву, репутація підприємства тощо. Тому для характеристики значень цих коефіцієнтів потрібно зіставляти їх у часі за групами споріднених підприємств.

Але для підприємств будь-яких типів виконують таке правило: кредитори віддають перевагу підприємствам з високою часткою власного капіталу, а власники підприємства віддають перевагу розумному зростанню в динаміці частки позикових коштів.

В умовах самофінансування найважливішою економічною проблемою є визначення запасу фінансової стійкості підприємства.

Запас фінансової стійкості характеризує рівень захищеності основної діяльності, який є в підприємства натепер і яким можна скористатися на випадок форс-мажорних обставин. Одночасно запас фінансової стійкості визначає захищеність кредиторів та постачальників від можливої несплати коштів за розрахунками.

Алгоритм розрахунку запасу фінансової міцності такий [3]:

1. Визначаємо валову маржу (ВМ) за формулою:

$$ВМ = РП - ЗВ, \quad (1)$$

де ВМ – валова маржа;
РП – обсяги реалізованої продукції;
ЗВ – змінні витрати.

2. Знаходимо коефіцієнт валової маржі (%КВМ):

$$\%КВМ = \frac{ВМ}{РП} * 100, \quad (2)$$

де %КВМ – коефіцієнт валової маржі;
ВМ – валова маржа;
РП – обсяги реалізованої продукції.

3. Розраховуємо поріг рентабельності, тобто такий обсяг реалізованої продукції, за якого всі витрати покриваються, збитків немає, але немає й прибутків:

$$ПР = \frac{ПВ}{\%КВМ} * 100, \quad (3)$$

де ПР – поріг рентабельності;
ПВ – постійні витрати.

4. Визначаємо запас фінансової міцності – суму, на яку підприємство може знизити обсяг реалізації до моменту появи збитків:

$$ЗФМ = РП - ПР, \quad (4)$$

де ЗФМ – запас фінансової міцності;
РП – обсяг реалізованої продукції;
ПР – поріг рентабельності.

Такий аналіз прийнято називати маржинальним аналізом. Методика його базується на вивченні співвідношення між трьома групами важливих економічних показників: «втрати – обсяг виробництва (реалізації) продукції – прибуток» і прогнозуванні величини кожного із цих показників за заданого значення інших. Цей метод управлінських розрахунків називають ще аналізом беззбитковості або сприяння доходу, або СVP-аналізом. Під час управління фінансовою стійкістю застосовується головна ціль – забезпечення фінансової безпеки та стабільності функціонування і розвитку підприємства у довгостроковій перспективі в межах допустимого рівня ризику. Викладене вище дає можливість визначити такі основні заходи забезпечення фінансово-

Відносні показники фінансової стійкості підприємства

№ п/п	Показник	Формула розрахунку	Характеристика	Орієнтовне значення
1.	Коефіцієнт фінансової автономії	$K_{фа} = \text{власний капітал} / \text{підсумок по балансу}$ $K_{фа} = \text{ф.1 р 1495} / \text{ф.1 р 1900}$	Відношення суми власних коштів до підсумку по балансу. Чим більше значення коефіцієнта, тим менша залежність від зовнішніх джерел.	>0,5 (збільшення)
2.	Коефіцієнт фінансової залежності (Кфз)	$K_{фз} = \text{підсумок по балансу} / \text{власний капітал}$ $K_{фз} = \text{ф.1 р 1900} / \text{ф.1 р 1495}$	Коефіцієнт, обернений до коефіцієнта автономії, показує, яка сума загальної вартості майна припадає на 1 гривню власних коштів.	<0,2 (зменшення)
3.	Коефіцієнт фінансового ризику (Кфр)	$K_{фр} = \text{позиковий капітал} / \text{власний капітал}$ $K_{фр} = (\text{ф.1 р} + \text{р.1500} + \text{р.1510} + \text{р.1515} + \text{р.1665} + \text{р.1600}) / \text{ф.1 р 1495}$	Показує, скільки позичених коштів залучено на 1 гривню вкладених у активи власних коштів.	<0,5 (зменшення)
4.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу (Кмвк)	$K_{мвк} = \text{робочий капітал} / \text{власний капітал}$ $K_{мвк} = (\text{ф.№ 1 р.1495} + \text{р.1520} + \text{р.1500} + \text{р.1510} + \text{р.1515} + \text{р.1665} - \text{р.1095}) / \text{ф.1 р 1495}$	Характеризує ступінь мобільності власних коштів. Чим вищий цей показник, тим більше забезпечується гнучкість у використанні власних коштів господарюючого суб'єкта.	>0,5 (збільшення)
5.	Коефіцієнт покриття відсотків (Кпв)	$K_{пв} = (\text{прибуток до сплати податків} + \text{витрати на сплату відсотків}) \setminus \text{витрати на сплату відсотків.}$ $K_{пв} = (\text{ф.№ 2 р.2290} + \text{р.2250}) / \text{р.2250}$	Характеризує потенційну можливість підприємства погасити позику, ступінь захищеності кредиторів від несплати відсоткових платежів. Зменшення цього коефіцієнта в динаміці свідчить про збільшення витрат підприємства на сплату відсотків за кредит.	>1
6.	Коефіцієнт покриття запасів (Кпз)	$K_{пз} = \text{робочий капітал} / \text{суми запасів}$ $K_{пз} = (\text{ф.1 р.1195} - \text{ф.1 р.1695}) / \text{ф.1 р.1100} + \text{р.1110}$	Показує, наскільки запаси забезпечені (покриті) робочим капіталом.	>0,6-0,8 (збільшення)

Джерело: складено автором на основі [3, 6]

економічної стійкості, як: оптимальний обсяг продажів, задоволення попиту споживачів, якість готової продукції. Крім того, контроль за підвищенням ефективності виробництва забезпечує виконання основних цілей фінансово-господарської діяльності підприємства та є гарантом його стійкості.

Висновок. До найбільш суттєвих зовнішніх факторів, які формують фінансову стійкість підприємства, належать: становище підприємства на ринку товарів та послуг, економічні умови господарювання, платоспроможний попит споживачів, економічна та фінансово-кредитна політика законодавчої й виконавчої

влади, соціальна та екологічна ситуація в суспільстві тощо.

Таким чином, фінансова стійкість – це комплексне поняття, яке перебуває під впливом різних фінансово-економічних процесів. Її необхідно визначити як такий стан фінансових ресурсів, ефективності їх розміщення та використання, за якого забезпечується розвиток усіх сфер діяльності на основі зростання прибутку й активів за збереження платоспроможності і кредитоспроможності. Фінансова стійкість є запорукою виживання та основою стабільного положення підприємства в ринкових умовах. Якщо підприємство фінансово

стійке, платоспроможне, то воно має низку переваг перед іншими підприємствами під час отримання кредитів, залучення інвестицій, у виборі постачальників і в підборі кваліфікованих кадрів. Чим вища стійкість підприємства, тим більше воно незалежне від несподіваної зміни ринкової кон'юнктури, отже, тим менший ризик опинитися на межі банкрутства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сайт Державної служби статистики України. Кількість підприємств за їх розмірами за видами економічної діяльності. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/fin/kp_ed/kp_ed_u/arh_kp_ed_u.htm.
2. Большой экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. М.: Ин-т новой экономики. 1997. С. 770.
3. Кривицька О.Р. Планування прибутку підприємства при визначенні стратегії його розвитку / О.Р. Кривицька // *Фінанси України*, 2005, N № 3. С. 138–146
4. Родионова В.М. Финансовая устойчивость предприятия в условиях инфляции/ В.М. Родионова, М.А. Федотова. М.: Перспектива, 2009. 98 с.
5. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. – Минск: Новое знание, 2002. 704 с.
6. Цал-Цалко, Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. посібник / Ю.С. Цал-Цалко. К.:ЦУЛ 2002. 359 с.
7. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерних підприємств і методи її забезпечення (на прикладі підприємств харчової промисловості): Автореф. Дис. к.е.н/ Інститут економічного прогнозування НАН України. К.: Науковий світ, 2001. 17 с. 5.
8. Алексеева А.І. Комплексний економічний аналіз управлінської діяльності: навчальний посібник / А.І. Алексеева та ін. 3 вид., Москва: КноРус, 2011 р. с. 705.
9. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.Я. Базилінська К.: Центр учбової літератури, 2009. 328 с. ISBN978-966-364-848-4.
10. Бедриниць М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств / М.Д. Бедриниць, Л.П. Довгань. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
11. Лісничук О.А. Комплексна оцінка платоспроможності машинобудівних підприємств: методологічний і прикладний аспекти / Лісничук О.А. // *Науковий вісник НУДПСУ (економіка, право)*, м.Ірпінь. 2014. 106–114с.

REFERENCES:

1. Сайт Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Elektronnyi resurs] // *Kilkist pidpriemstv za yikh rozmiramy za vydamy ekonomichnoi diialnosti – Rezhym dostupu do resursu: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/fin/kp_ed/kp_ed_u/arh_kp_ed_u.htm*.
2. Bolshoi ekonomicheski slovar / Pod rel. A.N. Azrylyiana. – M.: Yn-t novoi zkonomyky. 1997. – S. 770.
3. Kryvytska O.R. Planuvannia prybutku pidpriemstva pry vyznachenni stratehii yoho rozvytku/O.R. Kryvytska // *Finansy Ukrainy*, 2005, N # 3. S. 138–146
4. Rodyonova V.M. Fynansovaia ustoichyvost predpriyatiya v usloviakh ynfliatsyy/ V.M. Rodyonova, M.A. Fedotova. M.: Perspektiva, 2009. 98 s.
5. Savytskaia H.V. Analiz khoziaistvennoi deiatelnosti predpriyatiya. – Mynsk: Novoe znanye, 2002. 704 s.
6. Tsal-Tsalko, Yu.S. Finansova zvitnist pidpriemstva ta yii analiz: Navch. posibnyk / Yu.S. Tsal-Tsalko. K.:TsUL 2002. 359 s.
7. Mamontova N.A. Finansova stiikist aktsionernykh pidpriemstv i metody yii zabezpechennia (na prykladi pidpriemstv kharchovoi promyslovosti): Avtoref. dys.... k.e.n/ Instytut ekonomichnoho prohnovuvannia NAN Ukrainy K.: Naukovyi svit, 2001. 17 s. 5.
8. Aliksieieva A. I. Kompleksnyi ekonomichnyi analiz upravlinskoi diialnosti: navchalnyi posibnyk / A. I. Aliksieieva ta in. 3 vyd., Moskva: KnoRus, 2011 r. s. 705.
9. Bazilinska O.Ya. Finansovyi analiz: teoriia ta praktyka: navch. posib. dlia stud. vyshch. navch. zakl. / O.Ya. Bazilinska K.: Tsentri uchbovoi literatury, 2009. 328 s. ISBN978-966-364-848-4.
10. Bedrynets M. D., Dovhan L.P. Finansy pidpriemstv / M.D. Bedrynets, L.P. Dovhan. – Kyiv: Tsentri uchbovoi literatury, 2018. 292 s.
11. Lisnichuk O.A. Kompleksna otsinka platospromozhnosti mashynobudivnykh pidpriemstv: metodolohichni i prykladnyi aspekty / Lisnichuk O.A. // *Naukovyi visnyk NUDPSU (ekonomika, pravo)*, m.Іrpin. 2014. s. 106–114.

Methodological approaches to assessing financial stability of an enterprise

Lisnichuk O.A.

Candidate of Economic Sciences,
University of the State Fiscal Service of Ukraine

Nesterchuk T.A.

Master of Science in Finance and Banking,
University of the State Fiscal Service of Ukraine

The article considers the necessity of financial stability of the enterprise and investigates various approaches to the interpretation of the essence of this concept. The revealed external and internal factors influencing the financial stability of the enterprise. The complex methodology for determination and the system of indicators of financial sustainability assessment of the enterprise are analyzed.

In modern conditions, the operation of the financial condition of the company is affected by a multitude of factors, the degree and nature of the impact of which is often very difficult to predict. Of course, these factors sometimes negatively affect the course of enterprise development, its competitiveness, financial stability and solvency. It is for this reason that it is extremely important to conduct regular monitoring of the financial situation in general and, above all, financial sustainability of the enterprise.

The purpose of the article is to study the economic essence of financial stability of the enterprise and the characteristics of indicators of financial sustainability of the enterprise and methods for its evaluation.

The most significant external factors that shape financial sustainability of an enterprise include: the position of the enterprise in the market of goods and services, economic conditions of economic activity, consumers' solvent demand, economic and financial and credit policy of legislative and executive power, social and environmental situation in society, etc.

Thus, financial stability is a complex concept that is under the influence of various financial and economic processes. It must be defined as the state of financial resources, the efficiency of their placement and use, which ensures the development of all spheres of activity based on the growth of profits and assets while maintaining solvency and creditworthiness. Financial stability is a guarantee of survival and the basis of a stable position of an enterprise in a market environment. If an enterprise is financially stable, solvent, then it has a number of advantages over other enterprises in obtaining loans, attracting investments, selecting suppliers and recruiting skilled personnel. The higher the stability of the enterprise, the more it is independent of the unexpected change in market conditions and, consequently, the less risk of being on the verge of bankruptcy.